

Ewentualne potrzebne pliki: www.code.kopernik-leszno.pl/zbiorzadan/pliki.zip

Zadanie 69.

Wiązka zadań *Geny*

Informację genetyczną (genotyp) każdego osobnika z galaktyki Madgen opisuje słowo (napis), w którym występują litery ze zbioru {A, B, C, D, E}. Obowiązują przy tym następujące zasady:

1. Organizmy żyjące na Madgen tworzą gatunki $g_1, g_2, g_3, \dots$, gdzie g_i to zbiór osobników o długości genotypu równej i .
2. W skład genotypu mogą wchodzić geny. Pierwszy gen rozpoczyna się pierwszą występującą w genotypie sekwencją AA, a kończy się najbliższą napotkaną po niej sekwencją BB. Każdy kolejny gen rozpoczyna się pierwszą sekwencją AA, występującą za końcem poprzedniego genu, i analogicznie kończy się najbliższą napotkaną sekwencją BB.
3. Geny nazywamy częścią kodującą genotypu, pozostałe fragmenty tworzą część niekodującą.

Przykład 1.

Genotyp AACDBABBBCDAAABCBBAEE

zawiera geny AACDBABB oraz AABCBB. Zwróćmy uwagę, że:

- ciąg AA występujący za genem AABCBB nie jest początkiem genu, ponieważ nie występuje za nim ciąg BB kończący gen;
- część kodująca genotypu AACDBABBBCDAAABCBBAEE jest równa AACDBABBAABCBB.

Przykład 2.

Genotyp AADBAADDDDEEEBBEE

zawiera gen AADBAADDDDEEEBB. Zwróćmy uwagę, że:

- pierwsze pojawienie się ciągu AA determinuje początek genu, dlatego w powyższym genotypie występuje gen AADBAADDDDEEEBB, a nie gen AADDDDEEEBB.

Plik `dane_gen.txt` zawiera genotypy 1000 osobników z galaktyki Madgen. Każdy wiersz pliku zawiera genotyp jednego osobnika o długości nie większej niż 500 znaków.

Przykład

```
ABAEACBAADAACAABBABCD
ABAEACBADEADACACABBABCD
```

Napisz program(-y), który poda odpowiedzi na pytania postawione w poniższych zadaniach. Odpowiedzi zapisz w pliku `wyniki_gen.txt`. Odpowiedź do każdego zadania rozpocznij w nowym wierszu, poprzedzając ją numerem zadania.

69.1.

Podaj liczbę wszystkich gatunków, których genotypy zapisane są w pliku `dane_gen.txt`. Podaj największą liczbę osobników reprezentujących ten sam gatunek.

69.2.

Występowanie w jakimkolwiek **genie** ciągu **BCDDC** oznacza mutację powodującą małą odporność osobnika na zmęczenie. Podaj, ile osobników spośród tych, których genotypy zapisane są w pliku, ma tę mutację.

Przykład

Osobnik o genie AAC**BCDDC**BBAACDE ma mutację BCDDC (ciąg BCDDC występuje w obrębie podkreślonego genu), natomiast osobnik o genie **C****BCDDC**BBAACDEBB nie ma tej mutacji, gdyż występujący ciąg BCDDC nie jest ulokowany w żadnym genie.

69.3.

Wyznacz i podaj największą liczbę genów występujących u jednego osobnika. Podaj też największą długość genu zapisanego w całym pliku.

Przykład

Rozważmy plik składający się z genotypów:

```
EAABCDBBDCBAAE
EAABCDBBDCBAAEBCDBBEE
EAABCDBBECAAB
```

Pierwszy osobnik ma jeden gen (AABCDBB), drugi ma dwa geny (AABCDBB i AAEBBCDBB), a trzeci osobnik ma jeden gen (AABCDBB). Zatem największa liczba genów u jednego osobnika wynosi 2, a największa długość genu to 8 (gen AAEBBCDBB ma tę długość).

Publikacja opracowana przez zespół koordynowany przez **Renatę Świrko** działający w ramach projektu *Budowa banków zadań* realizowanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną pod kierunkiem Janiny Grzegorek.

Autorzy

dr Lech Duraj
dr Ewa Kołczyk
Agata Kordas-Łata
dr Beata Laszkiewicz
Michał Malarski
dr Rafał Nowak
Rita Pluta
Dorota Roman-Jurdzińska

Komentatorzy

prof. dr hab. Krzysztof Diks
prof. dr hab. Krzysztof Loryś
Romualda Laskowska
Joanna Śmigielska

Opracowanie redakcyjne

Jakub Pochrybniak

Redaktor naczelny

Julia Konkołowicz-Pniewska

Zbiory zadań opracowano w ramach projektu *Budowa banków zadań*,
Działanie 3.2 Rozwój systemu egzaminów zewnętrznych,
Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki

69.4.

Genotyp odczytywany z materiału biologicznego może być odkodowany w kierunku od strony lewej do prawej lub odwrotnie: od strony prawej do lewej. Genotyp nazywać będziemy *odpornym*, jeśli czytany od strony lewej do prawej oraz od strony prawej do lewej ma dokładnie taką samą część kodującą. Natomiast genotyp *silnie odporny* to taki, który czytany od strony lewej do prawej oraz od strony prawej do lewej daje dokładnie ten sam napis. (Inaczej mówiąc, genotyp jest silnie odporny, gdy jest palindromem).

Przykład

Rozważmy genotypy:

EAABCDDBDCBAAE

EAABCDDBDCBAAEBCDEE

EAABCDDBECAAB

Genotyp EAABCDDBDCBAAE jest silnie odporny (jest palindromem). Genotyp EAABCDDBDCBAAEBCDEE nie jest silnie odporny (nie jest palindromem), ale jest odporny, gdyż czytany od strony lewej do prawej, jak i od strony prawej do lewej ma taką samą część kodującą: AABCDDB. Natomiast genotyp EAABCDDBECAAB nie jest silnie odporny (nie jest palindromem), nie jest też odporny, gdyż czytany od strony lewej do prawej daje część kodującą AABCDDB, a czytany od strony prawej do lewej ma część kodującą równą AACEBB.

Wyznacz liczbę genotypów odpornych oraz liczbę genotypów silnie odpornych.

Zadanie 70.**Wiązka zadań Zasłona**

Pani Binarna dostała zlecenie na uszycie zasłony. Na rysunku poniżej przedstawiono zasłonę, która jest ograniczona:

- od góry prostą $y = 19\frac{61}{125}$,
- od dołu prostą $y = -32\frac{2}{3}$,
- z lewej strony prostą $x = 2$,
- z prawej strony dwoma krzywymi: $f(x) = \frac{x^4}{500} - \frac{x^2}{200} - \frac{3}{250}$ oraz $g(x) = -\frac{x^3}{30} + \frac{x}{20} + \frac{1}{6}$.

Uwaga: Zauważ, że $f(10) = 19\frac{61}{125}$, zaś $g(10) = -32\frac{2}{3}$.

Rysunek pomocniczy: